

Styremøte 26.04.2021
Sak nr. 06.21

Årsberetning 2020

Fafo Institutt for arbeidslivs- og
velferdsforskning as

Administrasjonens forslag til vedtak:

Styret godkjenner årsberetningen og regnskapet for 2020 for Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning.

Innhold

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning	4
Fafos styre.....	4
Faglig aktivitet	5
Arbeidsliv	5
Migrasjon, integrasjon og kompetanse.....	6
Velferds- og levekårsforskning.....	7
Globale studier	8
Faglige høydepunkter fra virksomheten i 2020	10
Nøkkeltall	12
Personale	12
Oppdragsgivere	12
Vitenskapelig publisering og annen formidling.....	13
Arbeidsmiljøet og det ytre miljø.....	14
Likestilling og tilgjengelighet	15
Årsregnskap, resultat og disponeringer	16
Utsikter	17
Fortsatt drift.....	17

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as (Fafo AVF) er et heleid datterselskap av Forskningsstiftelsen Fafo. Instituttet har sitt hovedkontor i Oslo. Instituttet ble etablert som eget aksjeselskap i mars 2003.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har spesialisert seg på studier av organisert arbeidsliv og velferdspolitikken nasjonalt og internasjonalt. Instituttet gjennomfører undersøkelser om blant annet kollektiv organisering og reguleringer, partsrelasjoner, integrering og ekskludering i arbeidsmarkedet, kvalifisering og etter- og videreutdanning, pensjon, fordelingspolitikk og velferdstjenester, europeisk integrasjon og globalisering. Instituttet forsker også på levekår og utviklingsstrategier i land i konflikt, overgangsfase og utvikling. Det legges stor vekt på å jobbe i nær kontakt og dialog med brukere og oppdragsgivere, å samarbeide med et omfattende faglig nettverk og å skape møteplasser og formidle kunnskap fra prosjektene.

Tone Fløtten har vært instituttsjef i 2020. Sissel Trygstad og Hanne Kavli har vært forskningssjefer. Mona Sandbæk har vært økonomi- og administrasjonssjef. Stein Roar Fredriksen har ledet instituttets informasjons- og forlagsvirksomhet.

Ved utgangen av 2020 hadde instituttet 74 ansatte.

Fafos styre

Styret for instituttet besto i 2020 av Hans Christian Gabrielsen (styreleder), Julie Lødrup, Mette Nord, Inger Johanne Bergstøl, Bjørn Mietinen, Steinar Krogstad og Even Aas, samt Bård Jordfald, Jørgen Svalund og Kristin Dalen som ansattrepresentanter. Mimmi Kvisvik og Lise Olsen har vært varamedlemmer.

Faglig aktivitet

Fafo AVF er et utadvendt forskningsinstitutt som legger stor vekt på samfunnskontakt og formidling. Prosjektporteføljen omfatter oppdrag fra Norges forskningsråd, partene i arbeidslivet, offentlig administrasjon, bedrifter, frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner og fond, ambassader, EU, Nordisk ministerråd og andre internasjonale forskningsprogrammer.

I 2020 har instituttets aktivitet vært preget av koronapandemien. Da pandemien rammet ble det umiddelbart iverksatt risikovurderinger for å redusere risikoen for negative påvirkninger i prosjektarbeidet. Instituttet har hatt en tett dialog med oppdragsgivere og samarbeidspartnere for å finne gode løsninger. Flesteparten av prosjektene har blitt gjennomført som planlagt, men det har ikke vært til å unngå at pandemien har satt sitt preg på prosjektdriften. For det første har det vært vanskelig å gjennomføre noen typer datainnsamling. For det andre har tilbudet av prosjekter å søke på vært redusert, særlig gjelder dette den internasjonalt orienterte forskningen. For det tredje har smittevern-tiltakene medført at mange av instituttets ansatte har arbeidet fra hjemmekontor store deler av året, og særlig for de som har kombinert arbeid med å passe på barn og å drive hjemmeskole har dette vært utfordrende. Til tross for en krevende situasjon har den faglige aktiviteten vært høy i instituttets fire faggrupper og styret er imponert over den store innsatsen som er lagt ned av de ansatte.

Arbeidsliv

Arbeidslivsgruppas forskning er konsentrert om den norske og nordiske arbeidslivsmodellen, og hvordan arbeidslivsreguleringer gjennom lov og kollektive og individuelle avtaler, avtalekoordinering og partssamarbeid påvirker arbeidsmarkedets virkemåte. Søkelyset er rettet både mot det sentrale og lokale nivået i arbeidslivet, og hvordan endringer i reguleringer og partssamarbeid påvirker sysselsetting, lønn og arbeidsvilkår. Gjennom en kombinasjon av prosjekter finansiert av Norges forskningsråd og oppdragsforskning, er forskningsgruppen et sentralt kompetansesenter på kollektive partsforhold, forhandlinger og reguleringer, herunder fag- og yrkesopplæring, kompetanse i arbeidslivet, arbeids- og tjenestemobilitet i EØS-området, og allmenngjøring og minstelønnsreguleringer.

Forskningsgruppen har dessuten solid kompetanse på arbeidskraftstrategier og tilknytningsformer, arbeidslivets lov- og avtaleverk, arbeidsmiljø, herunder seksuell trakassering, samt bedriftsdemokrati, varsling og ytringsfrihet i arbeidslivet.

I løpet av de siste årene har forskningsgruppen styrket sin forskning på framtidens arbeidsliv, herunder hvilke konsekvenser digitalisering vil ha for den norske og nordiske arbeidslivsmodellen. Sentralt i denne forskningen står et prosjekt finansiert av Nordisk ministerråd om hvordan globale utviklingstrekk påvirker framtidens arbeidsliv

i Norden. Prosjektet er ledet av Fafo og involverer rundt 30 forskere fra universiteter og forskningsinstitutter i Norden. I tillegg finansierer Forskningsrådet et prosjekt hvor forskere fra gruppa skal studere digitalisering i handel, finans og industri for å se hvordan dette påvirker institusjonelle ordninger både på virksomhetsnivå og på bransjenivå i Norge, Sverige og USA. Som en del av prosjektet er det ansatt en ph.d.-stipendiat.

Virkningen av arbeids- og tjenestevandringer innen EØS-området er fremdeles et viktig i forskergruppas arbeid. I 2020 startet et prosjekt, finansiert av Forskningsrådets VAM-program, der arbeids- og tjenestevandringer i skips- og verftsindustrien i Norge, Tyskland, Italia, Polen og Romania skal studeres. Også i tilknytning til dette prosjektet er det ansatt en ph.d.-stipendiat. I et annet prosjekt finansiert av Norges forskningsråd ser vi på hvordan arbeidsinnvandring påvirker utvikling og bruk av fagkompetanse.

Arbeidet med å videreutvikle kompetansen på kollektive partsforhold, tariffavtaler og forhandlinger i et komparativt perspektiv fortsetter gjennom finansiering av ulike kilder. Midler fra LO til et strategisk program for forskning på det kollektive arbeidslivet, Fagbevegelsesprogrammet, har vært viktig for mye av aktiviteten på området. Programmet finansierer to ph.d.-stipender knyttet til lønnsspredning og tilknytningsformer. Videre finansieres stipender til masterstudenter som skriver oppgaver om temaer knyttet opp mot det kollektive arbeidslivet. Gjennom programmet får dessuten mer erfarne forskere en unik mulighet til å følge sentrale utviklingstrekk i arbeidslivet samt til å videreutvikle og fornye sin kompetanse, blant annet gjennom vitenskapelige publiseringer. Sentralt er også et fireårig strategisk forskningsprogram, Det kollektive arbeidslivet, der Arbeids- og sosialdepartementet er oppdragsgiver. I 2020 startet et prosjekt, finansiert av Forskningsrådets VAM-program, der vi skal studere kollektiv organisering på arbeidsgiversiden. Forskere ved gruppa fikk i 2020 også finansiering fra Forskningsrådet til å studere hvilke konsekvenser koronapandemien har hatt for de nordiske arbeidslivsmodellene.

I tillegg til publisering av resultater gjennom foredrag, rapporter og nasjonale og internasjonale vitenskapelige artikler, er Fafo Østforum stadig en viktig og sentral arena for forskningsformidlingen av flere av gruppas forskningsområder. I 2020 ble det besluttet å videreføre prosjektet for en ny periode. Totalt deltar 23 organisasjoner og virksomheter i prosjektet. Arbeidstakerorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og myndighetene er representert.

Gruppa er ledet av Kristin Alsos og besto ved utgangen av året av 22 forskere. Åtte av forskerne har doktorgradskompetanse, mens fem er ph.d.-stipendiater.

Migrasjon, integrasjon og kompetanse

Forskerne på denne gruppa jobber med utdanning, internasjonal migrasjon, og inkludering i og ekskludering fra ulike arenaer i samfunnet. Et gjennomgående tema er hvilke betingelser som må være til stede for å sikre deltakelse og tilhørighet blant alle deler av befolkningen, og hvordan offentlig politikk kan bidra til dette.

Prosjektporteføljen er konsentrert om tre områder: (i) Migrasjon, med vekt på sårbare grupper og politiske reguleringer, (ii) integrasjon av personer med innvandrerbakgrunn i arbeid, utdanning og samfunnsliv, samt (iii) kompetanse og læring gjennom hele utdanningsløpet.

Migrasjonsstudiene har fokusert på problemstillinger knyttet til arbeidsmigrasjon, flyktning- og asylsystemet, samt irregulær migrasjon. Vi er opptatt av hele migrasjonsprosessen, fra hva som virker inn på migrasjonsbeslutningen til møtet med mottakerlandets samfunn og institusjoner. Et sentralt tema er hvordan politikk på feltet blir besluttet og hvordan politiske beslutninger blir implementert på nasjonalt nivå og på EU-nivå.

Når det gjelder integrasjonsanalysene driver vi forskning på langsiktige integrasjonsprosesser i det flerkulturelle samfunnet – ofte med søkelys på hvordan det går med innvandrernes barn, og samtidig er mange av studiene viet hjelpeapparatet og evalueringer av ulike politisk initierte virkemidler rettet mot innvandrere og etniske minoriteter. Mange av våre prosjekter har sett spesifikt på situasjonen på arbeidsmarkedet, for eksempel i form av omfanget av diskriminering og arbeidsgivernes

rekrutteringspraksis, eller studier av hvordan innvandrernisjer og etniske hierarkier oppstår i deler av arbeidsmarkedet, og hvordan dette påvirker arbeidsmiljø og betingelser for kollektiv organisering. Andre prosjekter setter søkelyset på integrasjonens kulturelle dimensjoner – herunder religion og regulering av religiøse institusjoner og praksiser, deltakelse i sivilsamfunnet og hvordan tillit og sosial kontroll virker inn på utformingen av flerkulturelle samfunn.

Norsk skole er gjenstand for en rekke tiltak, både fra nasjonalt og lokalt nivå, som er ment å forbedre elevenes læring, læringsmiljø og psykososiale miljø. Gjennom flere prosjekter evaluerer vi denne typen tiltak, med sikte på å kunne vurdere hvordan implementeringen er gjennomført og hvorvidt de har positive effekter. Frafall fra videregående opp-

Fafo og SSB presenterte sluttrapport om den nye fraværgrensen i videregående opplæring med NRK og statsministeren tilstede.

læring er et tema som rammer inn flere av gruppas prosjekter. Dette er studier som tematiserer skolen sett fra de unges perspektiv, herunder hva i læringsprosessen de opplever at gir dem mening, **mestring** og motivasjon. Fag- og yrkesopplæringen står særlig sentralt i Fafos forskning, med vekt på forholdet mellom utdanningssystemet og kompetansebehovene i arbeidslivet.

Publiseringsaktiviteten til gruppas medarbeidere er høy, og den skjer i form av vitenskapelige bøker, nasjonale og internasjonale artikler i tidsskrifter med fagfellevurdering, samt forskningsrapporter og populærvitenskapelige bidrag. Oppdragene er finansiert av et bredt spekter av oppdragsgivere. Særlig viktig er Forskningsrådet, IMDi, NAV og Udir.

Grappa var ledet av Jon Rogstad fram til 1. november og ble deretter ledet av Jon Horgen Friberg. Ved utgangen av 2020 besto grappa av 15 forskere, hvorav to var i foreldrepermisjon. I løpet av 2020 leverte tre av forskerne inn avhandling for vurdering, og ni av gruppas forskere har doktorgradskompetanse. Fire er ph.d.-stipendiater.

Velferds- og levkårsforskning

Gruppas forskningsaktivitet dekker et bredt spekter av velferdspolitiske temaer, slik som organisering og utvikling av velferdstjenester, inkluderende arbeidsliv, bruk av pensjons- og trygdeordninger, og situasjonen for særlig utsatte grupper. Forskning om samspillet mellom arbeid og velferd og hvordan ulike velferdsstatlige tiltak bidrar til arbeidsinkludering og økt sysselsetting er sentrale temaer i gruppas arbeid. Andre sentrale temaer er rekruttering og stabilisering av kompetent fagpersonell, sykefravær, arbeidstid og bruk av heltid/deltid i helse- og omsorgssektoren. Fattigdom, levkår og livskvalitet er også viktige temaer for grappa. Forskerne representerer hovedsakelig samfunnsvitenskapelige fagdisipliner. I forskningsprosjektene kombineres ofte ulike metodiske tilnæringer.

Grappa har to flerårige innovasjonsprosjekter med omfattende samarbeid med praksisfeltet i kommuner og bydeler. Disse prosjektene er finansiert av Norges forskningsråd. Det ene er under oppstart, og det andre går mot avslutning. Innovasjonsprosjektet under oppstart går over fire år og skal studere omfattende forsøk med nye tiltak for å utvikle heltidskultur i kommunale tjenester innen helse, pleie og omsorg i Drammen, Fredrikstad og Bydel Østensjø i Oslo. I innovasjonsprosjektet, som er under avslutning, har vi gjennom tre år fulgt seks bydeler i Oslo i utvikling av botiltak og oppfølging av personer med omfattende rus- og psykiske helseproblemer. Innovasjonsprosjektene er viktige for gruppas langsiktige kompetansebygging, for vitenskapelig publisering og videreutvikling av forskernes samarbeid med praksisfeltet.

Et gjennomgående tema i flere av prosjektene er samhandling og koordinering av velferdstjenester på tvers av sektorområder og profesjongrensener, og vi gjennomfører flere omfattende evalueringer og følgestudier, blant annet av den nasjonale opptrappingsplanen for rusfeltet, det nordiske 0-24 -samarbeidet og Oslo kommunes levekårsprosjekt.

I 2020 gjennomførte vi en landsomfattende arbeidslivsundersøkelse blant ansatte med LHBT-identitet i Den norske kirke, med søkelys på ansattes holdninger. Vi gjennomførte også en studie av etnisk mangfold og representasjon innenfor filmbransjen, med særlig oppmerksomhet på filmskaperne.

Tjenester til utsatte grupper av barn og unge er et av de gjennomgående temaene i grappa. I 2020 har vi gjennomført en evaluering av Oslo kommunes satsing Barnehjernernevet, og en analyse av fritidstilbud til barn og unge i Bydel Gamle Oslo. Vi har deltatt i følgeevalueringen av Bufdirs forsøk med TryggEst, og redigert en bok om forebygging av overgrep mot personer med utviklingshemming. Det er gjennomført studier av unge i arbeidsmarkedstiltak under korona, og vi gjennomfører for tiden en studie av levekår blant ungdom og unge voksne med nevroutviklingsdiagnoser. I forbindelse med regjeringens strategi for barn i lavinntektsfamilier har vi hatt oppdraget med å lage en kunnskapsoppsummering av nyere forskning på området.

Grappa driver Pensjonsforum, som er en faglig møteplass for organisasjoner, departementer, bedrifter og forskere som er opptatt av seniorpolitikk og pensjoneringsatferd. I samarbeid med Institutt for samfunnsforskning, Frischsenteret og Statistisk sentralbyrå gjennomføres også et større, flerårig forskningsprosjekt – PensjonsLAB – der formålet er utvikling av kunnskap om det nye pensjonssystemet, herunder oppslutning, tilpasninger og omfordeling.

Grappa ledes av Terje Olsen og besto ved utgang av året av 14 forskere, hvorav én er forsker emeritus og tilknyttet grappa som veileder på timebasis. Åtte av forskerne har avlagt doktorgrad. To masterstudenter er tilknyttet grappa.

Globale studier

Gruppas forskning er konsentrert om sosiale, politiske og økonomiske betingelser for å sikre folks rettigheter og dermed gode oppvekst- og levekår. Gjennom sin forskning ønsker Globale studier å

Fafos Arne B. Grønningsæter og Olav Elgvin (bak t.h) og KIFOs Edvard N, Larsen (bak t.v) la fram rapport som kartlegger holdninger til, og arbeidsmiljø for, personer med LHBT-identitet ansatt i Den norske

belyse hvordan individer, familier, lokalsamfunn og organisasjoner påvirkes av og møter fattigdom, usikkerhet, vold og konflikt. FNs bærekraftsmål står sentralt i gruppas arbeid.

Vi arbeider med levekårs- og utviklingsforskning, tar evalueringoppdrag og driver med følgeforskning. Gjennom en kombinasjon av prosjekter finansiert av Norges forskningsråd og oppdragsforskning står gruppa forskningsfaglig tungt i Norge på temaer som styresett og velferd i Kina, barns rettigheter og utdanning i utviklingsland, ernæring og barnedødelighet, flyktningers levekår og plass i arbeidslivet i Midtøsten og Afrika, og radikalisering i Norden. Forskerne har i de senere årene også tatt tematisk kunnskap og metodekompetanse med seg inn i samarbeid med de andre forskningsgruppene på Fafo om prosjekter med et nasjonalt fokus. Eksempler på dette er prosjekter om sunnere kosthold, velferdstjenester til ME-rammede, midtveisevaluering av områdesatsinger i Oslo, barn og unges møte med utlendingsforvaltningen, og torturutsatte i asylprosessen.

Forskerne representerer en rekke fagdisipliner, og prosjektene er ofte tverrfaglige. Mange er empiriske, og det benyttes både kvalitative og kvantitative metoder, gjerne i kombinasjon. Gruppa har bred erfaring fra og kapasitet til å designe og gjennomføre komplekse spørreundersøkelser under utfordrende betingelser, og vi utfører årlig flere surveys og meningsmålinger. Pga. koronasituasjonen ble flere undersøkelser enn vanlig i 2020 ledet og administrert fra Norge og gjennomført ved hjelp av telefonintervju. I størst mulig grad forsøker vi å gjøre nytte av surveydata utenfor det prosjektet der de opprinnelig ble samlet inn. I 2020 gjaldt det for eksempel prosjekter finansiert av Norges forskningsråd og Verdensbanken.

I 2020 ble det gjennomført prosjekter om betydningen av arbeidstillatelser for syriske flyktningers tilknytning til arbeidsmarkedet i Jordan, om konsekvenser av koronatiltak for små bedrifter i uformell privat sektor og deres ansatte i Jordan, Libanon og Irak, og om betingelser for barns skolegang i Niger. Samtlige inneholdt datainnsamling ved spørreundersøkelser. Et prosjekt om skolegang for fattige og funksjonshemmede barn i Vest-Afrika har en doktorgradsstudent i antropologi knyttet til seg. Vi gjennomfører også et følgeforskningsprosjekt som studerer effekten av ikke mindre enn 18 prosjekter tilknyttet Visjon 2030-initiativet, som har som mål å fremme fattigdomsreduksjon gjennom innovative løsninger innen helse og utdanning. De 18 prosjektene er finansiert av Innovasjon Norge og Norges forskningsråd.

Forskning på og i Kina har lenge stått sentralt. Fafo har et kontor i Beijing, og i tillegg et bredt kinesisk forskernettverk. Dessverre satte koronapandemien en stopper for en omfattende levekårs-survey vi skulle ha gjennomført i Vest-Kina i samarbeid med lokal partner. En av Fafos ansatte er i ferd med å avslutte et doktorgradsarbeid om oppfatninger av ulikhet og rettferdig fordeling i Kina, mens en forsker i permisjon tok doktorgrad ved Universitetet i Oslo om kinesiske holdninger til luftforurensning og velferdsstatspolitikk i desember. Hun kommer tilbake til Fafo 1. januar 2021.

Gruppa er ledet av Åge A. Tiltnes. Ved utgangen av 2020 besto gruppa av 13 medarbeidere, hvorav fire personer med ph.d., fire doktorgradsstipendiater og én forsker ved kontoret i Beijing. Gruppa hadde i tillegg en forsker II i 20% stilling. En masterstudent tilknyttet gruppa avla eksamen i desember 2020.

Faglige høydepunkter fra virksomheten i 2020

Både den akademiske og den allmennrettede faglige aktiviteten har vært omfattende i 2020, til tross for at koronapandemien medførte betydelige omlegginger for instituttet. I løpet av året har Fafo AVF markert seg godt i forskningsmiljøene og i offentligheten, med vitenskapelige og allmennrettede publiseringer, aktiv formidling og deltakelse i flere offentlige oppnevnte utvalg. Vi velger å løfte fram fire faglige høydepunkter fra 2020.

Future of work ble igangsatt i 2017 og markerte sin avslutning med en internasjonal konferanse i november 2020. Det Fafo-ledede prosjektet har vært finansiert av Nordisk ministerråd og har involvert forskere fra Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. De nordiske forskerne har studert hvordan drivere som digitalisering, demografiske endringer og nye ansettelsesformer vil kunne påvirke framtidens arbeidsmarked i Norden. Prosjektet har vært sentrert rundt ulike pilarer med hver sin tematiske innretning og tilhørende publikasjoner (<https://www.faf.no/project-home>).

Følgeevaluering av Nordisk 0-24-samarbeid startet opp høsten 2017 og ble avsluttet sommeren 2020. Prosjektet er et samarbeid mellom Fafo og VID vitenskapelige høyskole. Det overordnede temaet har vært å studere hvordan tjenester til utsatte barn, unge og deres familier kan utvikles enda bedre gjennom mer tverrsektoriell og samordnet innsats. Prosjektet er initiert av Nordisk ministerråd og har bestått av åtte nasjonale case i Norge, Sverige, Danmark, Finland og Island samt Grønland, Færøyene og Åland. I følgeevalueringen er de nasjonale casene studert og sammenliknet for å belyse styrker og svakheter i hvordan disse er organisert og regulert. I tillegg er «best practice» for hvordan en kan bedre tjenestene til utsatte barn og unge gjennom en mer tverrsektoriell og samordnet innsats identifisert (<https://www.faf.no/prosjekter/fullfor-te-prosjekter/item/folgeevaluering-nordisk-0-24-samarbeid>).

Fafos koronarelaterte forskning

Koronapandemiens innvirkning i ulike deler av samfunnet har vært belyst i flere studier (se www.faf.no/corona).

- Fafo gjennomførte en befolkningsundersøkelse i april 2020, der vi kartla hvordan covid-19 og den påfølgende krisa har påvirket ulike sider av folks liv. Her ble det stilt spørsmål om hjemmeundervisning av barn, arbeidsliv og permittering, velferdsordninger og økonomiske virkninger av krisa samt holdninger til blant annet bistand. Funn fra undersøkelsen ble rapportert i seks «Fakta-flak».
- Våren 2020 initierte Fafo en undersøkelse av hvordan kommunene håndterte opplærings- og oppfølgingsansvaret for flyktninger i introduksjonsprogram de første tre månedene av nedstengingen.
- Vi har undersøkt hvordan en digital gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak har fungert for unge med funksjonsnedsettelse under nedstengingen.
- Koronakrisas konsekvenser for elever og lærlinger i videregående opplæring har blitt studert. Her har vi systematisert kunnskap om hvordan ulike måter å håndtere utbruddet av koronaviruset og stengningen av skoler har påvirket elevenes motivasjon, læring og muligheter for å gjennomføre videregående opplæring.
- I prosjektet «Post korona – ny fase for den nordiske modellen?» systematiserte vi foreliggende informasjon og kunnskap om koronapandemiens innvirkning på arbeidsmarkedet og velferdstjenestene i de nordiske landene våren 2020.
- Våren og sommeren 2020 gjennomførte Fafo telefonsurveys i Jordan, Libanon og Irak for å kartlegge effekten av koronatiltak for små bedrifter og deres ansatte, hovedsakelig i uføremell sektor, og de ansattes familier. Vi samarbeidet i første rekke med ILO og UNDP, som også finansierte prosjektene, men også med en rekke bistandsorganisasjoner og lokale NGOer i de tre landene. Arbeidet resulterte i 4 notater, og vil følges opp i 2021 når de

samme bedriftene og arbeiderne skal intervjues pånytt. Det kan også nevnes at Fafo på tampen av året fikk inn et forskningsrådsfinansiert prosjekt som skal se nærmere på konsekvensene som koronapandemien kan tenkes å ha på den nordiske modellen i Norge, Sverige og Danmark, herunder organisering av arbeidsmarkedet, lønnsutvikling og partssamarbeid.

Rekordmange nye ph.d.er:

I løpet av 2020 har fem av Fafos forskere oppnådd doktorgrad. I januar disputerte Ellen Katrine Kallander med avhandlingen «Children affected by parental illness or parental substance abuse: young carers, well-being and quality of life» ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo (UiO). I mars var det Hanne Cecilie Kavli sin tur. Hun var den første av Fafos forskere som gjennomførte sin disputas digitalt ved UiO, Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Tittelen på Kavlis avhandling er «Kontinuitet og endring, om kvinners yrkesdeltakelse blant innvandrere i Norge». Dernest, i april, fulgte Anne Kielland, også hun disputerte ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, UiO, med avhandlingen «Why Children Go: Child Mobility as Social Risk Management in West Africa». I august disputerte Ragna Lillevik, som forsvarte sin avhandling «Policy responses to contestation over Islam in Norway» ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, UiO. Olav Elgvin avsluttet disputasrekka rett før jul, da han disputerte ved Universitetet i Bergen, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, med avhandlingen «Between a Rock and a Hard Place».

Nøkkeltall

Personale

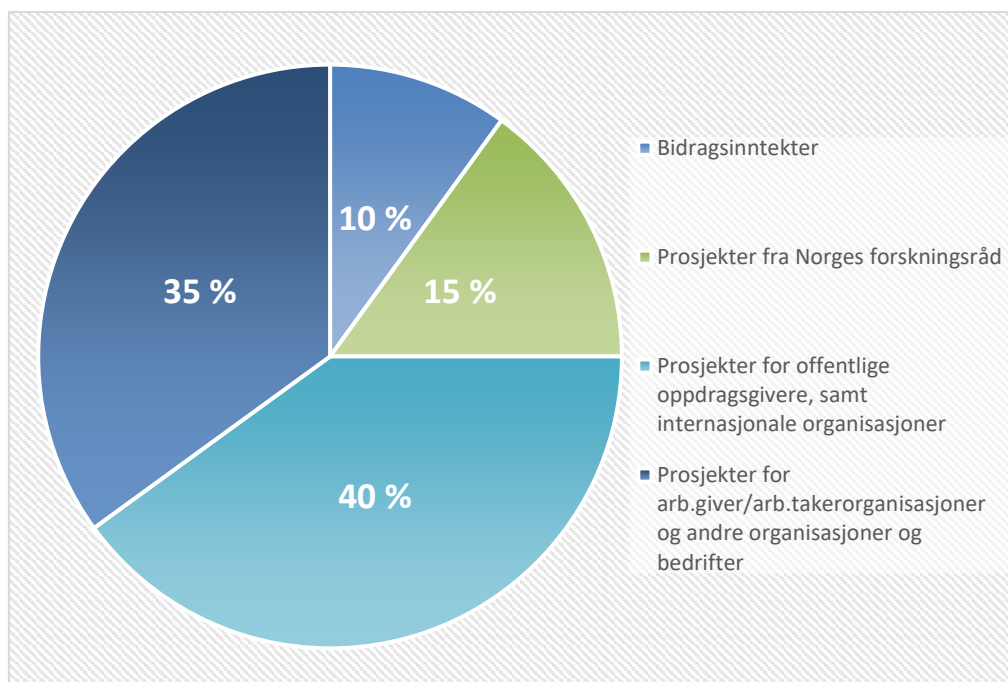
Ved utgangen av 2020 hadde instituttet 74 ansatte. Forskerstaben utgjorde 62 personer. Instituttet hadde i tillegg tre forskere i bistilling. Til sammen ble det utført 52,7 årsverk av forskere og andre faglig ansatte. Tre av Fafos forskere hadde bistilling ved en UH-institusjon. Én ansatt gikk av med pensjon i 2020. Antallet administrativt ansatte er 12.

Fem av instituttets ansatte disputerte i 2020. Ved årsskiftet hadde 30 av forskerne doktorgrad. Dette utgjør 48 prosent av staben. Ytterligere elleve av instituttets ansatte jobbet med doktorgrad i 2020. Fem av stipendiatene skal etter planen levere avhandling til vurdering i løpet av 2021.

Oppdragsgivere og bidragsytere

I 2020 mottok instituttet basisbevilgning fra Norges forskningsråd på 23,1 mill. kr. Basisbevilgningen benyttes til fastsatte formål som doktorgrader, strategisk utvikling, vitenskapelig publisering, faglig ledelse og kvalitetssikring, samt konferansedeltakelse og nettverksarbeid. Det er et forskningspolitisk mål at basisbevilgningen til forskningsinstituttene øker.

Øvrig omsetning i 2020 fordelte seg slik:

Fordelingen av prosjektmidler fra ulike oppdragsgivere og bidragsytere er noe endret i 2020, sammenliknet med 2019. Finansieringsandelen fra Norges forskningsråd har gått noe ned, det er en økning i midler fra departementer/direktorater. Andelen fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner har gått noe opp, mens andelen bidragsinntekter er omtrent uendret.

Fafos brede oppdragsgiverportefølje bidrar til å stille Fafo AVF i en særstilling sammenliknet med andre institutter. Vi har en høy andel oppdragsgivere utenfor Forskningsrådet. Vår forskningsportefølje avspeiler at vi leverer relevant, kritisk og handlingsrettet forskning til brukere og beslutningstakere, samtidig som vi forsker på problemstillinger av interesse og relevans for forskersamfunnet. Instituttets særpreg ligger nettopp i skjæringspunktet mellom oppdragsforskning og akademia, noe som gir Fafos forskere en unik tilgang til dagsaktuelle problemstillinger og empiriske data som finner veien til Fafo-rapporter og notater så vel som til internasjonale fagfelleverderte publikasjoner.

Vitenskapelig publisering og annen formidling

Resultatene fra Fafos oppdragsprosjekter publiseres som hovedregel i Fafos interne rapportserie, men det publiseres også noen rapporter/notater i eksterne serier. Totalt ble det publisert 31 rapporter og 18 notater i 2020.

Fafos forskere var forfattere eller medforfattere av 53 artikler og bokkapitler i internasjonale og norske vitenskapelige tidsskrifter/antologier i 2020. Det ble publisert én vitenskapelig monografi, og det ble utgitt to antologier med redaktører fra Fafo. Fafos forskere har hatt 8 papers/framleggelsler på vitenskapelige konferanser. Instituttet hadde 0,9 publiseringspoeng per forskerårsverk i 2020.

Allmennettet formidling er viktig for instituttet, og Fafo er blant de instituttene i samfunnsvitenskapelig sektor som er mest aktive på dette området. På grunn av koronapandemien ble 2020 et unntaksår for foredragsvirksomheten, men det til sammen holdt instituttets ansatte 144 foredrag i 2020. Det ble skrevet 21 kronikker/kommentarartikler.

På grunn av smitteverntiltak har Fafo lagt om sin seminaraktivitet i 2020 og arrangert en rekke digitale seminarer. I løpet av året ble det arrangert 18 seminarer med totalt 700 til stede i salen, og en rekke av disse var webinarer uten fysisk publikum. De fleste arrangementene ble overført direkte, de er også lagt ut som opptak på Fafo-tv, og over 5000 har sett sendingene digitalt. Arendalsuka ble avlyst pga. korona.

På den samme dagen som vi i et normalår ville avholdt Fafo-festen med et innledende forspill, inviterte vi i august til seminar i Grønland kirke. Fafos forskere utfordret statsminister Erna Solberg og Arbeiderpartiets leder Jonas Gahr Støre med spørsmål om hvordan skal Norge komme seg ut av koronakrisa. Samtalen var konsentrert rundt spørsmål som: Hvordan håndtere utfordringene koronakrisa skaper i arbeidsliv og velferdsstat? Hva med det grønne skiftet, og hvilken rolle kan og bør Norge spille globalt i håndteringen av koronakrisa? Seminaret ble oppsummert av Anders Giæver og Thomas Giertsen. Seminaret ble også strømmet.

Fredag 21. august inviterte Fafo til en samtale i Grønland kirke mellom forskere, statsminister og Høyre-leder Erna Solberg og Arbeiderparti-leder Jonas Gahr Støre. Temaet var «Norge ut av koronakrisa».

Fafo driver også nettsider for sine faglige nettverk Fafo Østforum og Pensjonsforum, samt lønnsoppgjøret.no og arbeidslivet.no. I 2020 har vi startet podkasten Fafopodden.

Selv om 2020 har vært et unntaksår, har vi registrert over 1500 omtaler av Fafos forskning i trykte og nettbaserte medier. Forskningen ble blant annet omtalt flere hundre ganger i landsdekkende aviser som Aftenposten, DN, Klassekampen og Dagsavisen. Fafo har god bredde i pressedekningen, med

oppslag i nasjonale medier, fagpresse og lokalpresse i tillegg til deltakelse i etermedier som debattprogrammer og magasiner på tv og radio.

Koronapandemien har påvirket Fafos formidlingsaktiviteter. Forholdene tatt i betraktning, har likevel 2020 vært et år med mye formidling, der Fafo har kombinert vitenskapelig publisering med allmennrettet formidling, og markert seg både nasjonalt og internasjonalt. Styret er svært godt fornøyd med innsatsen fra instituttets forskere og administrative stab for å håndtere et vanskelig år.

Tabell 1 Nøkkeltall økonomi.

	2019	2020
Driftsinntekter (mill. NOK)	110,5	101,0
Prosjektkostnader	24,3	17,7
Dekningsbidrag (mill NOK) (justert for prosjektkost)	86,2	83,3
Resultat før skattekostnad (mill. NOK)	0,7	0,5
Tilskudd grunnbevilgning (mill. NOK)	23,8	18,1
Tilskudd grunnbevilgning (% av driftsinntekter)	21,5%	18,0%

Tabell 2 Nøkkeltall personale.

	2019	2020
Totalt antall forskere	59	62
- herav kvinner	37	39
- herav menn	23	23
Administrativ stab	13	12
Sykefravær	4,8%	6,7%
Andel forskere med doktorgrad	40%	48%
Antall avlagte doktorgrader	2	5

Tabell 3 Nøkkeltall aktivitet.

	2019	2020
Artikler eller kapitler i referevurderte publikasjoner	37	53
Vitenskapelige monografier og fagbøker	2	3
Kapitler eller artikler i publikasjoner uten referee	3	2
Rapporter og notater	68	49
Papers og framleggelsler på vitenskapelige konferanser	49	8
Brukerretta foredrag	291	144
Populærvitenskapelig formidling	25	21
Publikasjonspoeng	57	49
Publikasjonspoeng per forskerårsverk	1,0	0,9

Arbeidsmiljøet og det ytre miljø

Fafos kontorlokaler holder god standard, og arbeidsmiljøet er godt. Fafo samarbeider med de tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten om å vurdere og utvikle arbeidsmiljøet.

Sykefraværet for hele året har vært 6,7 prosent. Langtidsfraværet utgjorde 4,2 prosent.

Virksomheten er av en slik art at den ikke forurenser det ytre miljøet. Ingen ansatte ble utsatt for skader eller ulykker knyttet til arbeidet.

Fafo AVF as ble sertifisert Miljøfyrtårn i desember 2018. Det er nedsatt et internt Miljøutvalg som koordinerer miljøtiltak og -arbeid på Fafo.

Likestilling og tilgjengelighet

Fafo jobber for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene.

Fafo utarbeidet i 2008 en helse-/miljø-/sikkerhets-/kvalitets- og likestillingsplan (HMS-K med likestilling) og aktuelle tiltak og status for planen rapporteres årlig i styret. Planen følges også opp i virksomhetens Arbeidsmiljøutvalg, som har møter ca hver sjettede uke. Hensyn til likestilling og anti-diskriminering er forøvrig inkludert i virksomhetens personalpolitikk.

På instituttet er det en overvekt av kvinnelige medarbeidere, med 45 kvinner og 29 menn.

I Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as var ved utgangen av 2020 instituttssjef, de to forskningssjefene og økonomisjef kvinner, mens leder for informasjons- og forlagsvirksomheten var mann. Tre av fire avdelingsledere var menn. Det er dermed god kjønnsbalanse i instituttets ledelse. I selskapets styre satt det i 2020 seks menn og fire kvinner.

Instituttet har totalt elleve personer, syv kvinner og fire menn, i deltidsstillinger i 2020. Alle disse jobber frivillig deltid. Fire av kvinnene og to av mennene har deltidsstillinger hos andre arbeidsgivere.

Det er i 2020 totalt seks personer som har tatt ut foreldrepermisjon. Gjennomsnittet for kvinnelige ansatte er 28 uker og gjennomsnittet for menn er 10 uker.

Gjennom avtaleverk, samarbeidsfora og ledelsesoppfølging er det sikret at det ikke forekommer ulovlig forskjellsbehandling i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning.

Bedriften hadde én ansatt med nedsatt funksjonsevne i 2020, og instituttet har bidratt med tilrettelegging og støtte til kurs for den aktuelle ansatte. Dersom langtidssykefravær er identifisert som arbeidsrelatert, arbeides det aktivt med tilrettelegging av arbeidsplassen i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Dessuten blir arbeidsoppgaver og arbeidsbelastning avklart og tilpasset i samarbeid med den ansatte.

Siden Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning ikke har hatt problemer med lav kvinneandel, få kvinner i ledende stillinger eller få kvinner i styret, har det ikke vært behov for å utarbeide noen tiltak for å endre kjønns sammensetningen. Bedriften har for øvrig en rekrutterings- og personalpolitikk som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av kjønn, funksjonsnedsettelse, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion, seksuell orientering og livssyn.

Tabell 4 viser lønnsfordeling i Fafo AVF etter kjønn og stillingskategori. Beregningene viser relativt små forskjeller, noe som kan forklares med Fafos lønssystem, der opprykk gis etter ansiennitet og objektive kriterier. De forskjellene som framkommer innenfor hver stillingskategori, kan tilskrives ansiennitet. Lønnsforskjellen mellom kjønnene er omtrent uendret fra 2019.

Tabell 4 Kvinners andel av menns lønn. 2020.

Stillingskategori	KAM
Fagkonsulent	101%
Forsker 1	98%
Forsker 2/3+	100%
Forsker 3	97%
Stipendiat	102%
Ledere	106%
Totalt gjennomsnitt i staben	98%

Årsregnskap, resultat og disponeringer

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as hadde i 2020 en omsetning på 101,0 mill. kr., hvorav 99,9 mill. kr. var prosjektinntekter.

Årets resultat ble på 0,5 mill. kr. før skatt. Årets skattekostnad er 100.000 kr., og årsoverskudd etter skatt på 0,4 mill. kr. foreslås tilført annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 15,9 mill. kr., hvorav 2,0 mill. kr. er aksjekapital.

Selskapets kreditt- og likviditetsrisiko er lav.

Utsikter

2020 har vært et krevende år for Fafo AVF. Koronapandemien påvirket prosjektinngangen i vårsemesteret, men dette bedret seg utover høsten. I løpet av året har instituttet vunnet mange viktige prosjekter, herunder flere som har vært relatert til den pågående pandemien. Forskningen til instituttet dekker et bredt spekter av temaer og problemstillinger, og det har vært stor interesse for Fafos spisskompetanse under koronapandemien. Dette har befestet instituttets særpreg som et anvendt og relevant forsknings- og utredningsmiljø, og Fafos situasjon og framtidsutsikter er gode.

Instituttet har en god posisjon i forskningsverdenen og offentligheten, og instituttets forskere er ofte involvert i viktige samfunnsdebatter. For å bevare denne posisjonen er det viktig med langsiktig arbeid, både for å ivareta kunnskapsgrunnlaget som er opparbeidet og for å ligge i forkant. Konkurransen om forskningsmidler i oppdragsmarkedet er stor, og hoveddelen av Fafo AVFs omsetning vinnes i anbudskonkurranse med andre forskningsinstitusjoner. Anbudssituasjonen er krevende for hele instituttsektoren. På den ene siden konkurrerer vi med konsultantselskaper i offentlig sektors anbudskonkurranser, på den andre siden møter vi økt konkurranse fra universitets- og høyskolesektoren i Forskningsrådets utlysninger. Instituttet har generelt godt gjennomslag i de anbudsprosessene vi deltar i, men tilslagsprosenten varierer mellom forskningsområdene. 2020 har særlig vært et krevende år for den internasjonalt orienterte forskningen ved instituttet. Den pågående koronapandemien har store konsekvenser for utlysninger og gjennomføringer av internasjonale forskningsoppdrag.

Det er høye forventninger til vitenskapelig publisering blant norske forskere, og vitenskapelig publisering har betydning både for nivået på basisbevilgningene og for mulighetene for tilslag i søknader til Forskningsrådet. I 2020 ble det avsatt betydelige midler for å støtte opp under akademiske publiseringer. Samtidig er det et mål for Fafo å opprettholde den allmennrettede formidlingen i rapportform og gjennom andre kanaler. Det er av stor verdi at instituttets forskere er aktive formidlere på en rekke arenaer. Gjennom denne formen for formidling når vi offentligheten og våre brukere, og det styrker dermed vår synlighet og relevans.

Utviklingstrekkene tilsier at Fafo også framover må tilstrebe fleksibilitet og åpenhet for mulig tematisk reorientering. Vår kontakt med feltene vi forsker på gir oss et viktig fortrinn når det gjelder å tidlig fange opp nye og sentrale problemstillinger. For å oppnå god fleksibilitet arbeider instituttet kontinuerlig med kompetanseutvikling, strategisk fagutvikling, nyrekruttering og videreutvikling av våre forskningstemaer, samt et godt arbeidsmiljø.

Fortsatt drift

Instituttets faglige og økonomiske forutsetninger for videre drift og utvikling i 2021, er gode. Styret mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift til grunn for fastsettelsen av årsregnskapet.

Oslo, den 31. desember 2020

1. juli 2021

Julie Lødrup
Leder

Inger Johanne Bergstøl

Mette Nord

Bjørn Mietinen

Kristin Dalen
Valgt av de ansatte

Even Aas

Steinar Krogstad

Bård Jordfald
Valgt av de ansatte

Jørgen Svalund
Valgt av de ansatte

Tone Fløtten
Daglig leder

Resultatregnskap

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2020	2019
Prosjektinntekter		99 872	109 573
Salg av forskningsrapporter		22	71
Annen driftsinntekt	10	1 113	869
Sum driftsinntekter	2	101 007	110 513
Direkte prosjektrelaterte kostnader		17 723	24 349
Personalkostnader	3	62 893	71 329
Avskrivning	4	1 224	1 078
Annen driftskostnad		19 031	13 154
Sum driftskostnader		100 872	109 910
Driftsresultat		135	604
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		13	31
Annen finansinntekt		341	47
Annen finanskostnad		30	26
Resultat av finansposter		324	51
Resultat før skattekostnad		459	655
Skattekostnad på ordinært resultat	11	100	348
Årsoverskudd (+) / Årsunderskudd (-)		360	307
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital/dekket av annen egenkapital		360	307
Sum overføringer		360	307

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)			
Eiendeler	Note	2020	2019
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Inventar/utstyr		3 503	3 460
Sum varige driftsmidler	4	3 503	3 460
Finansielle driftsmidler			
Pensjonsmidler	8	20 626	17 438
Sum finansielle driftsmidler		20 626	17 438
Sum anleggsmidler		24 129	20 898
Omløpsmidler			
Varer			
Varebeholdning		150	150
Sum varer		150	150
Fordringer			
Opptjent på prosjekter		30 066	18 230
Kundefordringer	10	15 976	6 405
Andre kortsiktige fordringer		3 840	3 209
Sum fordringer		49 883	27 844
Kasse, bank	5	45 054	33 165
Sum omløpsmidler		95 087	61 159
Sum eiendeler		119 216	82 057

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)			
Egenkapital og gjeld	Note	2020	2019
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital 1000 à 500	6	2 000	2 000
Overkurs		5 546	5 546
Sum innskutt egenkapital	7	7 546	7 546
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	8 328	7 928
Sum opptjent egenkapital		8 328	7 928
Sum egenkapital		15 874	15 475
Gjeld			
Utsatt skatt	11	3 384	3 284
Sum avsetning for forpliktelser		3 384	3 284
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	10	2 636	340
Skyldig offentlige avgifter		11 969	9 801
Annen kortsiktig gjeld		14 892	13 446
Forskudd fra kunder		70 459	39 711
Sum kortsiktig gjeld		99 958	63 298
Sum gjeld		103 341	66 582
Sum egenkapital og gjeld		119 216	82 057
<u>Oslo, 31. desember 2020</u> 01. juli 2021			
Julie Lødrup Leder	Mette Nord	Inger Johanne Bergstøl	
Steinar Krogstad	Even Aas	Bjørn Mietinen	Kristin Dalen Ansattrepr.
Bård Jordfald Ansattrepr.	Jørgen Svalund Ansattrepr.	Tone Fløtten Daglig leder	

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld, er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av rentendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere rentendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag av avskrivninger. Avskrivningen er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Prosjekter under utførelse ved årsskiftet

Prosjekter under utførelse knyttet til fastpriskontrakter vurderes etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader i prosent av forventet totalkostnad. I tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgraden, anvendes løpende avregning uten fortjeneste. Det avsettes for forventet tap på kontrakter når vurderingen av et prosjekt tilsier det, uavhengig av fullføringsgrad.

Pensjoner

Konsernet har dekket pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning som er organisert og finansiert gjennom et forsikringselskap. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring utsatt skatt med mindre annet er opplyst om i note. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller er utlignet og nettoført.

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 2	Salgsinntekter		
	<i>Pr. virksomhetsområde</i>	2020	2019
	- Oppdragsinntekter, forskning og utredning	81 749	85 734
	- Offentlig tilskudd	18 123	23 839
	- Salg av forskningsrapporter	22	71
	- Andre inntekter	1 113	869
	Sum salgsinntekter	101 007	110 513

Note 3	Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.		
	<i>Lønnskostnader</i>		
	Lønnskostnader består av følgende poster:		
		2020	2019
	Lønn	46 391	49 700
	Folketrygdavgift	7 311	8 316
	Pensjonskostnader	6 288	6 646
	Andre personalkostnader	2 903	6 667
	Sum personalkostnader	62 893	71 329
	Gjennomsnittlig antall ansatte:	74	72
	Gjennomsnittlig antall årsverk:	64	69

Godtgjørelser:

Følgende godtgjørelser er gitt til selskapets ledende personer i 2020:

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 566	-
Pensjonskostnader	165	-
Annen godtgjørelse	196	100

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

Daglig leder og styreleder har ikke lån i selskapet.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2020 utgjør NOK 162. Honorar for andre tjenester fra revisor utgjør NOK 29. Revisor har mottatt NOK 63 for særattestasjoner på prosjekter. Beløpene er eksklusive merverdiavgift.

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 4	Varige driftsmidler	Inventar/ utstyr		
	Anskaffelseskost 01.01.	14 554		
	Tilgang i året	1 267		
	Avgang i året	-		
	Anskaffelseskost 31.12.	15 821		
	Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	12 318		
	Registrert verdi pr. 31.12.	3 503		
	Årets avskrivninger	1 224		
	Økonomisk levetid nye driftsmidler	4 og 10 år		
	Økonomisk levetid brukte driftsmidler	2 til 5 år		
	Valg av avskrivningsplan	Lineær		
Note 5	Bankmidler	2020	2019	
	Kasse og bank	45 054	33 165	
	- Herav bundne bankmidler	2 634	2 857	
Note 6	Aksjekapital og aksjonærinformasjon			
	Aksjekapital i selskapet er ved utgangen av året:			
		Antall	Pålydende	
	Aksjekapital	1 000	200	
	Sum	1 000	2 000	
	Selskapet eies 100% av Forskningsstiftelsen Fafo og inngår i konsernet. Konsernets regnskap vil være tilgjengelig på morselskapets forretningskontor i Borggata 2B i Oslo.			
Note 7	Egenkapital	Aksje- kapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
	Egenkapital pr. 31.12.2019	2 000	5 546	7 928
	Årets resultat	-	-	360
	Andre endringer i egenkapital	-	-	40
	Egenkapital pr. 31.12.2020	2 000	5 546	8 328
Note 8	Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser			
	Ansatte i selskapet er omfattet av en kollektiv pensjonsordning som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser.			

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 8 Fortsettelse

	2020	2019
<i>Netto pensjonskostnad</i>		
Årets pensjonsopptjening	1 252	1 611
Rentekostnad av forpliktelsen	847	1 069
Avkastning på pensjonsmidler	-1 768	-2 040
Administrasjonsomkostninger	404	434
Resultatført planendring	-	-
Resultatført estimatavvik	1 188	1 531
Periodisert arbeidsgiveravgift	664	459
Netto pensjonskostnad i regnskapet	2 586	3 063

Netto pensjonsforpliktelse

Pensjonsforpliktelse	37 051	36 936
Pensjonsmidler	-50 293	-45 010
Arbeidsgiveravgift	-	-
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-7 384	-9 364
Sum forpliktelse/midler	-20 626	-17 438

Økonomiske forutsetninger

Forventet avkastning på midlene	2,70 %	3,80 %
Diskonteringsrente	1,70 %	2,30 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,25 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,00 %
Forventet vekst i løpende pensjoner	0,00 %	0,50 %
Forventet årlig avgang	4,00 %	4,00 %

Selskapet har benyttet aktuar i beregningen.

Endringer av forutsetninger og avvik:

I henhold til NRS 6 Pensjonskostnader foreligger det to likestilte alternativer for resultatføring av estimatavvik. Alternativene er enten å resultatføre løpende eller å bruke en utjevning metode hvor inntil 10% av hva som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene holdes utenfor grunnlaget for resultatføring (bruk av korridor). Selskapet har benyttet 10%-grensen.

Note 9 Pantstillelser og garantier

Selskapet har ikke ytet noe pant eller stillet garantier.

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter/konsernmellomværende

Selskapet er 100% eiet av Forskningsstiftelsen Fafo. Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 2. Mellomværende med konsernselskaper er omtalt i denne noten.

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:	2020	2019
Salg av tjenester til Forskningsstiftelsen Fafo (adm.)	792	486
Kjøp av tjenester fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS	673	2 273
Kjøp av forskningstimer fra Forskningsstiftelsen Fafo	1 002	1 002
Husleie til Forskningsstiftelsen Fafo fra AVF	5 520	5 880
Salg av forskningstjenester til Samfunnsøkonomisk Analyse	878	382

Tjenester til nærstående parter er solgt til markedspris. Tjenester fra nærstående parter kjøpes til markedspris.

Selskapet har følgende fordringer og gjeld

til konsernselskaper:	2020	2019
Kundefordring på FS Fafo	2 170	2 597
Kundefordring på Samfunnsøkonomisk Analyse	-	38
Leverandørgjeld til Samfunnsøkonomisk Analyse	188	-
Leverandørgjeld FS Fafo	544	574

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 11 Skatt

Grunnlag for skattekostnad, endring utsatt skatt og betalbar skatt:

<i>Årets skattekostnad fordeler seg på:</i>	2020	2019
Betalbar skatt	-	-
Endring i utsatt skatt med gammel skattesats	100	348
Endring i utsatt skatt som følge av ny skattesats	-	-
Sum skattekostnad	100	348

<i>Beregning av årets skattegrunnlag:</i>	2020	2019
Resultat før skattekostnad	460	655
Permanente forskjeller	- 4	927
Endring i midlertidige forskjeller	- 185	- 731
Årets skattegrunnlag	272	851

<i>Oversikt over midlertidige forskjeller:</i>	2020	2019
Anleggsmidler	- 128	- 247
Varer	- 3 201	- 63
Avsetning til tap på kontrakter mv.	- 1 125	- 1 141
Pensjoner	20 626	17 438
Sum	16 172	15 988
Akkumulert fremførbart underskudd	- 790	- 1 061
Sum midlertidige forskjeller	15 383	14 926

22%/22% utsatt skatt	3 384	3 284
----------------------	-------	-------

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør

22% av resultat før skatt:	2020	2019
22% av resultat før skatt:	101	144
Permanente forskjeller (22%)	- 1	204
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	-	-
Beregnet skattekostnad	100	348

Effektiv skattesats	22 %	53 %
---------------------	------	------

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

	2020	2019
Kontantstrømanalyse		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	459	655
Ordinære avskrivninger	1 224	1 078
Endring i kundefordringer og opptjent på prosjekter	-12 820	-163
Endring i leverandørgjeld og leverandørgjeld konsern	2 296	-3 176
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	-3 188	-481
Endring i andre tidsavgrensninger	25 185	-8 851
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	13 156	-10 938
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 267	-1 297
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 267	-1 297
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-	-
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	11 889	-12 235
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.	33 165	45 400
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.	45 054	33 165

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS